

08/03/2022

Η καλλιτέχνης Andi Kacziba, μέσα από τα έργα της περνά το μήνυμα πως όλες οι γυναίκες είναι μοναδικές
InStyle Greece | Niki Kefala

Τελειώνοντας το γυμνάσιο η καλλιτέχνης, Andi Kacziba μετακόμισε από τη μικρή της πόλη στη Βουδαπέστη, για να συνεχίσει τις σπουδές της και άρχισε να εργάζεται ως μοντέλο, προκειμένου να μπορέσει να βοηθήσει οικονομικά τους γονείς της και να ζει ανεξάρτητη. Μετά από περίπου 4 χρόνια μετακόμισε στο Μιλάνο και για πολύ καιρό έζησε μαζί με άλλα μοντέλα διαφόρων εθνικοτήτων. Αυτή ήταν η αφετηρία και η ευκαιρία της να παρατηρήσει από κοντά τα προβλήματα και την καθημερινότητα των γυναικών. Η φυσική αλλαγή των γυναικών, η ομορφιά, η εμφάνιση και η νεότητα, που μετατρέπεται σε ένα απλό προϊόν του οποίου η αξία μετριέται μόνο με χρήματα, έχουν γίνει τα κεντρικά θέματα της έρευνάς της.

Πώς αποφάσισες να ασχοληθείς με την φωτογραφία;

Στη ζωή μου, η φωτογραφία ήταν πάντα ένα κεντρικό, θεμελιώδες στοιχείο. Από νεαρή ηλικία μπροστά στο φακό ως μοντέλο, ήταν για μένα μια πραγματικότητα που εκθείαζε τη γυναικεία εικόνα από αισθητική άποψη. Στη συνέχεια, όταν έγινα καλλιτέχνης, ήθελα να εκφραστώ μέσω του φωτογραφικού μέσου, γιατί μου φάνηκε η πιο κατάλληλη και φυσική γλώσσα με σκοπό να περάσω το μήνυμά μου για τη γυναικεία υπόσταση.

Αυτός είναι και ο λόγος που οι γυναίκες είναι στο επίκεντρο της δουλειάς σου;

Η έρευνά μου προφανώς ξεκινάει πρώτα απ' όλα από τον εαυτό μου, από την παρατήρηση του εαυτού μου, των άλλων και του κόσμου γύρω μου. Ωστόσο, ένα στοιχείο σημειώνα πάντα στην πορεία της ύπαρξής μου, όχι μόνο εφαρμόσιμο στη ζωή μου αλλά και με παγκόσμια έννοια: αν είναι αλήθεια ότι η γυναικεία υπόσταση έχει αλλάξει με την πάροδο του χρόνου.

Είναι το στοιχείο που σε ενέπνευσε και για τη νέα σου έκθεση «Take my heart»;

Ο τίτλος της έκθεσης «Take my heart» αναφέρεται στη λατινική εκδοχή του *Catullus* ενός ποιήματος της Σαπφούς. Ξεκίνησα με τη Σαπφώ, θεωρώντας την, την πρώτη μεγάλη γυναίκα καλλιτέχνη στην ιστορία που μεταφέρει ένα ισχυρό μήνυμα το οποίο είναι σύμφυτο με την ισότητα και τη γυναικεία χειραφέτηση. Επομένως η Σαπφώ για μένα είναι ένα αιώνιο, παγκόσμιο και πρωταρχικό σύμβολο του αγώνα της γυναίκας. Στο ποίημα η Σαπφώ προτείνει την καρδιά της, σύμβολο της αγάπης της. Εγώ δεν προτείνω μόνο την καρδιά μου, αλλά και τα όργανα, τον πνεύμονα, το συκώτι, τα νεφρά μου, ως λύτρα, στην κοινωνία που με τιμωρεί

ως γυναίκα στο κατώφλι των πενήντα ετών, που δεν έχει εκπληρώσει τα «καθήκοντά» της, όπως η μητρότητα.

Έκανες μια έκθεση έχοντας στο προσκήνιο καθρέφτες και τις ρυτίδες του προσώπου σου. Γιατί πιστεύεις ότι οι γυναίκες προσπαθούν τόσο πολύ να τις κρύψουν;

Ο τίτλος του έργου είναι Turning (G) old (ο αγγλικός τίτλος χρησιμοποιεί τη λέξη – παιχνίδι Old – Gold). Τα έργα μου μιλούν για περίπλοκες κοινωνικές έννοιες με απλό, άμεσο τρόπο, θα έλεγα παραστατικό με μια λεπτή πρόκληση. Έκανα μια σειρά από Polaroid, με τις ρυτίδες γεμάτες χρυσόσκονη. Αν καθώς μεγαλώνω χάνω την αξία μου σύμφωνα με τα πρότυπα της κοινωνίας μας, γεμίζοντας τις ρυτίδες με χρυσό θα μπορούσα να ανακτήσω τη χαμένη μου αξία. Με το πέρασμα του χρόνου έχω όλο και περισσότερες ρυτίδες που μπορεί να περιέχουν όλο και πιο πολύ χρυσό επομένως και όσο μεγαλώνω θα «αξιζω» όλο και περισσότερο.

Το έργο επικεντρώνεται σε ένα πολύ περίπλοκο και επίκαιρο θέμα, δηλαδή την πίεση της κοινωνίας στις γυναίκες, όσον αφορά τη γήρανση. Οι γυναίκες γενικά τείνουν να κρύβουν τις ρυτίδες τους, την ηλικία τους και να μεταμορφώνονται σε ένα ψεύτικο και ελκυστικό αντικείμενο λόγω της επιβολής της κοινωνίας και της ανδρικής επιθυμίας, αλλά όχι μόνο. Σκοπός του μάρκετινγκ για την πώληση προϊόντων ομορφιάς είναι να πείθει τις γυναίκες ότι πρέπει να διατηρήσουν την ομορφιά και τη νεότητα τους με κάθε κόστος.

Με το έργο προσπαθώ να μεταφέρω ένα μήνυμα και να κάνω τον κόσμο να σκεφτεί: η ζωή μιας γυναίκας έχει ισχυρή αξία και τα σημάδια στο πρόσωπο και το σώμα της δεν είναι μόνο σημάδια του χρόνου, αλλά και το αποτέλεσμα των πράξεων και των εκφράσεών της. Λένε τη δική τους ιστορία. Οι ρυτίδες είναι πιο πολύτιμες από οτιδήποτε άλλο, καθορίζουν την ταυτότητα και μας κάνουν μοναδικές.

Το #MeToo και παρόμοια κινήματα είναι έμπνευση για τη δουλειά σου;

Η δουλειά μου είναι ανεξάρτητη από τα διάφορα κινήματα, αν και εστιάζει στον ρόλο της γυναίκας στη σύγχρονη κοινωνία. Τα κινήματα γεννήθηκαν από θαρραλέες γυναίκες για να δώσουν φωνή στις αδικίες που υπέστησαν, προσελκύοντας την προσοχή παγκοσμίως.

Πιστεύω ότι ο θεμελιώδης ρόλος μου ως καλλιτέχνη-γυναίκας είναι να προσπαθώ να δημιουργήσω θετική κοινωνική αλλαγή μέσω της έρευνάς μου. Τα έργα μου επικεντρώνονται σε διάφορα προβλήματα και διηγούνται μικρές ιστορίες που είναι δυνατό να αναδείξουν ένα παγκόσμιο πρόβλημα, συχνά άλυτο, και συνδεδεμένο με την κοινωνικοπολιτική κατάσταση των γυναικών.

Σήμερα είναι η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Ποια είναι η ευχή σου;

Η ημέρα αυτή γιορτάζεται κάθε χρόνο σε πολλές χώρες και ιδρύθηκε για να τιμήσει τα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά επιτεύγματα των γυναικών, αλλά και τις διακρίσεις που υφίστανται και εξακολουθούν να υφίστανται σε όλο τον κόσμο. Η ευχή μου; Θα ήθελα να ζήσω την ημέρα που θα πάψει να υπάρχει η Ημέρα της Γυναίκας γιατί δεν θα έχει πλέον νόημα ή όταν επιτύχουμε την ισότητα των φύλων στο σύνολό της. Ο όρος «χάσμα των φύλων», δεν θα χρησιμοποιείται πλέον και θα έχουμε το δικαίωμα να είμαστε απλώς γυναίκες. Προς το παρόν, η σημερινή μέρα είναι μια στιγμή προβληματισμού για το παρελθόν και το παρόν, και μας επιτρέπει να μετρήσουμε πόσο μακριά είναι ο στόχος και να επεξεργαστούμε τις εμπειρίες μας για να δώσουμε ένα καλύτερο μέλλον στις επόμενες γενιές. Ο δρόμος είναι ακόμα πολύ μακρύς, αλλά μπορούμε να φτάσουμε εκεί μαζί, ακόμα κι αν το κάνουμε με μικρά βήματα.

Ως καλλιτέχνης και πρώην μοντέλο, έχεις κάποιες ρουτίνες ομορφιάς που θα ήθελες να μοιραστείς μαζί μας;

Με τον καιρό έμαθα να αγαπώ τον εαυτό μου. Είμαι πάνω από τα σαράντα, οπότε παρατήρησα αλλαγές στο σώμα μου. Τώρα πρέπει να κοιμάμαι καλά, τουλάχιστον 7 ώρες το βράδυ, διαφορετικά παλεύω να ανακτήσω τις δυνάμεις μου. Σχετικά με το πρόσωπο, δεν υπάρχουν σπουδαία «κόλπα». Καθαρίστε και ενυδατώστε το πρόσωπο δύο φορές την ημέρα, αποφύγετε το κάπνισμα: χρειάζονται λίγα λεπτά προσπάθειας και το δέρμα φαίνεται λαμπερό, χωρίς πολλά ακριβά καλλυντικά προϊόντα.

Μετά την πανδημία, πολλές γυναίκες αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τη μηνιαία βαφή και να αφήσουν τα μαλλιά τους γκρίζα. Βάφω τα μαλλιά μου στο φυσικό μου χρώμα και ακόμα δεν νιώθω έτοιμη να εγκαταλείψω τη βαφή. Τα τελευταία χρόνια είχαμε χρόνο να αναλογιστούμε και να παρατηρήσουμε τον εαυτό μας, γίναμε πιο θαρραλέοι, ελεύθεροι να αλλάξουμε. Όταν μπορώ, προσπαθώ να περπατώ στην πόλη και να ξυπνώ λίγο νωρίτερα το πρωί για να κάνω 15 λεπτά ασκήσεις. Πιστεύω στη σημασία των περιποιημένων χεριών, αλλά έχω κοντά νύχια, γιατί διαφορετικά δεν θα μπορούσα να δουλέψω με τα κεραμικά.

Λόγω του πηλού, τα χέρια μου είναι πάντα στεγνά και γι' αυτό έχω ένα μικρό σωληνάριο κρέμας στην τσάντα μου και ειδικά όταν είμαι νευρική ή αναποφάσιστη, κερδίζω χρόνο για να σκεφτώ κάνοντας μασάζ με την κρέμα στα χέρια μου. Όταν δεν δουλεύω, τα νύχια μου είναι αυστηρά βαμμένα κόκκινα. Πιστεύω στη σωστή διατροφή, προσπαθώ να τρώω λιγότερο κρέας, περισσότερα λαχανικά και να μην τρώω περισσότερο από όσο χρειάζεται ο οργανισμός μου, αλλά υπάρχουν μέρες που χρειάζομαι περισσότερη σοκολάτα.

Μελλοντικά σχέδια;

Θα ήθελα να ζήσω πολύ και να δουλέψω μέχρι την τελευταία στιγμή με μια επαναστατική καρδιά, όπως η Louise Bourgoise ή η Carol Rama. Ζητάω πάρα πολλά; Ζω για την ημέρα και κάθε πρωί διαβάζω τις ειδήσεις. Αυτό που συμβαίνει γύρω μας και στον κόσμο επηρεάζει τη ζωή μας και τα τελευταία δύο χρόνια έχουν δείξει ότι η ζωή μας μπορεί να παγώσει ή να αλλάξει κατεύθυνση αστραπιαία. Είναι σημαντικό να ζούμε στο παρόν και να αναλαμβάνουμε δράση. Κάθε μέρα προσπαθώ να βελτιώσω τον εαυτό μου και τη δουλειά μου. Μου αρέσει να νιώθω πάντα έτοιμη: να αντιμετωπίζω απροσδόκητες αλλαγές και νέες προκλήσεις. Για διάφορους λόγους δεν έχω κάνει παιδιά και αυτό μάλλον με ωθεί να μοιραστώ τις εμπειρίες και τις παρατηρήσεις μου με δημόσιο τρόπο, μέσω της έρευνάς μου. Η μοίρα μου είναι η δουλειά μου: να ξέρω πώς να αναγνωρίζω και να ξεπερνάω τις αδικίες, να παρηγορώ τις γυναίκες, να τις βοηθώ να αντιμετωπίσουν δυσκολίες και προβλήματα. Με λίγα λόγια, να τις δώσω να καταλάβουν ότι δεν είμαστε μόνες.

Η έκθεση «Take my heart» φιλοξενείται στις 8-25 Μαρτίου στην γκαλερί Raffaella De Chirico στο Μιλάνο.